

Van depositiemodel naar emissiemodel in functie van volhoudbaar beleid

De landbouwsector is en blijft een essentieel onderdeel van de Vlaamse economie, maar het gewijzigd Vlaams beleid brengt aanzienlijke uitdagingen met zich mee. Een van de meest prangende problemen waarmee we worden geconfronteerd, is de visie die uitgerold werd en wordt over stikstof en ammoniak. Om dat passend en effectief aan te pakken, is een heroverweging van ons regelgevingskader dringend nodig. De basis voor vergunningverlening is en blijft een correct omgaan met gemeten stikstofwaarden in de lucht en op de bodem. Juiste cijfers hebben is daarbij cruciaal. Op vandaag wordt zeer vaak gediscussieerd over de bron van stikstofverbindingen en het aandeel dat daarvan aan de landbouw toegewezen wordt. Wij hekelde reeds meermaals het gebruik van het VLOPS-model om op bedrijfsniveau stikstofuitstoot toe te wijzen. Vlaamse topambtenaren werden opgelegd om snel-snel een opiniestuk in de pers te brengen waarin ze onomwonden meegaven dat de cijfers juist zijn. Milieujuristen zegden daarop dat de cijfers niet correct zijn

en dat alles nog veel strenger moet beoordeeld worden. Het is duidelijk dat het huidige systeem rammelt, wat ertoe leidde dat in het vermaledijde stikstofdecreet vermeld werd dat er na 2030 zou gewerkt worden met een emissiemodel in vervanging van het huidige depositiemodel dat gebaseerd is op computermatige simulaties met een bijzonder grote, onaanvaardbare, foutenmarge.

Het traditionele depositiemodel, dat zich richt op het meten van de neerslag van stikstofverbindingen op gevoelige ecosystemen, biedt onvoldoende inzicht in de directe bronnen van stikstofoxide en ammoniak. Met name in de context van landbouwactiviteiten, waar ammoniakemissies een bijdrage leveren aan de totale uitstoot van stikstof, is dit model niet het juiste. Daarom is een overgang naar een emissiemodel bij het verlenen van omgevingsvergunningen voor landbouwbedrijven in Vlaanderen niet alleen wenselijk, maar noodzakelijk. Een dergelijk model legt de nadruk op het meten en reguleren van de directe uitstoot van stikstof en ammoniak, waardoor een meer gerichte aanpak mogelijk is om de uitstoot buiten de landbouwbedrijvigheid te verminderen en de eventuele milieueffecten bij te sturen.

Een van de belangrijkste voordelen van het emissiemodel is de mogelijkheid om landbouwers aan te moedigen en te ondersteunen bij het implementeren van praktijken en technologieën die de uitstoot van stikstof minimaliseren. Dit omvat het nog meer inzetten op emissiearme stallen, verbeterde mestverwerkings- en toedieningstechnieken en optimalisatie van voederregimes voor dieren. Door te focussen op emissies in plaats van alleen op depositie van ammoniak uit de landbouw, kunnen we proactief werken aan het verminderen van onze impact op het milieu. Bovendien biedt het emissiemodel een transparanter en meetbaarder kader voor zowel de overheid als landbouwers. Nauwkeurige metingen van emissies moeten ons in staat stellen om effectievere regelgeving vast te stellen en bij te sturen waar gewenst, zonder disproportioneel te moeten ingrijpen in de economische activiteiten op de landbouwbedrijven. Dit moet niet alleen leiden tot de beoogde goede staat van instandhouding van kwetsbare natuur tegen 2050, zoals opgelegd vanuit Europa, maar ook tot een opgekrikt vertrouwen van de landbouwwereld in het vermogen van de overheid om vermeende milieuproblemen transparant en correct aan te pakken, in overleg met alle actoren.

Het is echter belangrijk om te erkennen dat de overgang naar een emissiemodel uitdagingen met zich meebrengt. Landbouwers zullen vaak geconfronteerd worden met de noodzaak om te investeren in nieuwe infrastructuur en technologieën, wat financiële en operationele druk kan veroorzaken. Daarom is het essentieel dat de overheid de nodige lange termijnondersteuning en -stimulansen biedt om deze overgang soepel te laten verlopen. De versnelde omslag van een depositiemodel naar een emissiemodel voor stikstof- en ammoniakuitstoot bij het verlenen van omgevingsvergunningen voor landbouwbedrijven in Vlaanderen is een cruciale stap richting grotere rechtszekerheid en een stap in de richting van een nog duurzamere landbouwsector. Het is een opdracht die we moeten aanpakken met vastberadenheid en in structurele samenwerking tussen de overheid, landbouwers en andere belanghebbenden, met als doel een betere toekomst voor ons allemaal te waarborgen. Het akkoord tussen de landbouwsector en de Vlaamse Regering van 15 februari gaf de aanzet tot het versneld op gang trekken van het onderzoek en overleg richting duurzame toekomst voor de Vlaamse landbouwsector. Zuid-Afrikanen spreken niet over duurzaamheid, maar over volhoudbaarheid. Dat woord zegt alles over de intrinsieke waarde van duurzaamheid: de alles-in-één-aanpak. Het Zuid-Afrikaans woord zou de leidraad moeten zijn in toekomstig landbouw- en natuurbeleid in Vlaanderen en Europa. Alleen volhoudbaar beleid biedt de Vlaamse landbouwer de broodnodige (rechts)zekerheid om vol te houden en niet op te houden.

Hendrik Vandamme, landbouwer-voorzitter Algemeen Boerensyndicaat, op zoek naar respect.

#boerzktrspect | @voorzitter@absvzw.be | @hendrikABS

**ALGEMEEN
BOERENSYNDICAAT**
met verstand van boeren
Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be | info@absvzw.be

**ADVIESBUREAU
ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT**
Luw adviespartner
Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be | adviesbureau@absvzw.be

**VROUWEN VAN HET
ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT**
Boerinnen met verstand van boeren
Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 29 | fax 051 24 25 39
www.vabsvzw.com | vabs@absvzw.be

NAC Nationaal Agrarisch Centrum
partner in agrovorming
Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
T 051 26 08 30 | fax 051 24 25 39
www.nacvzw.be | info@nacvzw.be

**BABS
BOEKHOUDBUREAU ABS BV**
boekhouding met gezond verstand
Brusselssesteenweg 467 | 9090 Melle
Tel. 09 252 28 26
info@b-abs.be

JABS
voor landbouw met toekomst
Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be | jongabs@absvzw.be

BOERENFRONT
Van Benedenlaan 32 | 2800 MECHELEN
Tel. 015 45 12 28 | Fax 015 45 12 08

f /ABSvzw
t @ABSvzw